

čiva strana to, što već po naslovu znadeš, kako smjera cijelo razmatranje. N. pr. Taufe Jesu — Priesterweihe. Nikodemus — Konvertiten. Am Jakobsbrunnen — Das Weltkind im Beichtstuhl. Der Jüngling von Naim — Der Prister am Totenbett. Meister und Jünger — Pfarrer und Kaplene. Die Frauen im Gefolge Jesu — Weiberregiment im Pfarrhause. Ernte und Arbeiter — Pristermangel etc. Treća je privlačivost ove knjige praktičnost i zgodna aplikacija sv. teksta na prilike našega vremena, tako te ne možeš otrgnuti se od te knjige, ako je u ruke uzmeš. Nema dvojbe, da je ta knjiga osobiti dar Božiji, a neočekivano raspačanje njezino najbolji je dokaz tomu, da ova knjižica doista mnogo vrijedi. Preporučujem.

Dr. Pazman.

Schmidt Albertus S. I.: Supplementum continensea, quibus ex codice iuris canonici Summa theologiae moralis auctore H. Noldin exarata vel mutatur vel explicatur. Oeniponte 1917. Typis et sumptibus Fel. Rauch (L. Pustet). 8° pag. 81. Cijena K 2'40.

Izdanjem novoga crkvenog zakonika mijenja se mnoga ustanova dosadanjeg crkvenoga prava, a tako i nauka katoličke moralke u onim točkama, u kojima ovisi o zakonskoj odredbi. Tako n. pr. zakon o postu i nemrsu, o svetkovanju blagdana i dr. danas je u mnogočem promijenjen, a uslijed toga i nauka o postu, nemrsu i dr. No današnje ratne prilike ne dopuštaju, da se knjiga, u kojoj se sadržaje novi zakonik crkovni, raspača i dođe u ruke slušatelja bogoslovja, pa je za to dobro učinio pisac, profesor moralnoga bogoslovja na sveučilištu u Innsbrucku, i naslijednik prof. Noldina, što je za djelo potonjega pisca, koje se mnogo rabi po školama i u privatnom studiju, priredio ovaj „Supplementum“. N. pr. u traktatu de Legibus imade mnogo promjena. Tako je pojam jurisdikcije sa svojim vrstama točnije preciziran, broj rimskih kongregacija i zadaća njihova donekle pro-

mijenjena, nauka de subiecto legis, de peregrinis, de domicilio ecclesiastico jednostavnije i kraće formulirana, ustanove de promulgatione et interpretatione legis u mnogočemu preinačene, osobito one de dispensatione legis, de privilegio, de cessatione legis et de consuetudine.

Pisac je ovaj svoj „Supplementum“ praktički udesio tim što je dao knjigu tiskati samo na jednoj stranici, tako te se mogu pojedine točke izrezati i prikeljiti u Noldinovu moraliku na ono mjesto, kao spadaju.

Osim toga imade promjena da se zabilježe i u drugim traktatima specijalne moralke. Tako n. pr. de communicatione cum acatholicis, de pollutione ecclesiae, de simonia; ima nova kazana za nekoja sacrilegija: osobito kod zavjeta i prisega pa kod treće zapovijedi Božje imade dosta promjena. U traktatu de iustitia imade nekih promjena kod preskripcije i oporuka. Najveće su promjene uvedene u zapovijedima crkvenim, o postu, nemrsu i uskrsnoj pričesti.

Pisac navodi nadalje i one promjene, koje se tiču Sakramenata. I kod krštenja, i kod sv. euharistije pokore, sv. reda i ženidbe imade mnogo i znatnih promjena u novom zakoniku. A sve te promjene zgodno je imati posabrane u jednoj knjižici za sada, dok se ne prirede nova izdanja ovih praktičkih teoloških disciplina. u kojima crkveno pravo dolazi u obzir. Za to ovaj Schmidtov „Supplementum“ ne samo da preporučujem kao zgodan i praktičan, već upravo nuždan i potrebit u ovo vrijeme.

Dr. Pazman.

Spiegel D. Benedicta von O. S. B.: Mehr Liebe. Pius de Hemptinne O. S. B. Ein Lebensbild. Deutsch bearbeitet. Mit Drei Bildern. Zweite und dritte Auflage, 8° str. XIV + 272. Freiburg 1917. Herder'sche Verlagshandlung. Cijena M 3'20 vez. M 4'—.

Ova je knjižica u originalu francuska i nosi naslov: Une âme benédicte. Prvo njemačko izdanje priredio je P. Sebastian Oer benedictinac iz Beurona, a ovo drugo re-

dovnica istoga reda iz opatije sv. Hildegarde u Eibingenu. Knjižica sadržaje na prvom mjestu životopis monaha Ivana Pija Hempinne-a, sina odlične i bogoljubne francuske obitelji, i to od njegove 18. godine pa sve do rane smrti 1907. Iza toga redaju se bilješke, što ih je ovaj pobožni redovnik zabilježio u svoj dnevnik, pod naslovom „Annütungen und Gedanken“, a zatim tajne bilješke, koje su nakon smrti nađene, a sadržaju izlive njegove svete duše Bogu, a nazvao ih je „knjižicom za dragoga Boga“, i napokon serija njegovih pisama majci, sestri, rođacima, drugima.

Ova je knjižica zanimiva i poučna, u koliko pokazuje na konkretnom slučaju ideal kršćanskoga dobro odgojenoga mladića, sina, djaka, novaka redovnika, svećenika, pedagoga, a nada sve dušu, koja od mladosti rane Boga ljubi, Bogu služi i u toj ljubavi i službi iscrpljuje se i troši te završuje ovaj zemaljski život sveto i spokojno. Priređivač ovoga djela nazvao je za to ovu knjigu „Mehr Liebe“, jer je držao, da je glavna crta ovoga junaka ljubav i jer se nada, da će i čitatelja oduševiti na što veću ljubav k Bogu. Preporučujem.

Dr. Josip Pazman.

Sträter Hermann Dr.: Das Männerapostolat. Seine Bedeutung und praktische Ausgestaltung in der Jetztzeit. Zugleich ein kleiner Beitrag zur Geschichte der Seelsorge im 20. Jahrhundert. In 8° str. XII + 168. Freiburg 1917. Herder'sche Verlagshandlung. Cijena M 2'40.

Pisac ove knjižice, župnik u Crefeldu, utemeljio je god. 1910. organizaciju za odrasle muškarce i nazvao ju Männerapostolat. Povod tomu pružilo mu je nastojanje pape Pija X., da odrasle muškarce pritegne na mjesečnu sv. pričest i to po pobožnosti spram presv. Srca Isusova. Pokus je vanredno uspio i brzo se raširio po župama u Njemačkoj, Luksemburškoj, Svicarskoj i Austriji. Pisac je pomno pratio ovaj razvitak, bilježio si, dopisivao s ostalim organizacijama i eto u prvom dijelu ove knjižice obrazlaže važnost ovakove

organizacije i plodove, koje nosi u prvom redu za same članove, a onda i za druge. U drugom dijelu ove knjižice daje pisac upute, kako se osniva ovakova organizacija.

Knjižica će ova dobro doći svakom dušobrižniku, svakom župniku, svakom svećeniku i redovniku, koji se ovakovim poslom bave ili barem za nj zanimaju. Preporučujem.

Dr. Josip Pazman.

Saedler Peter S. I.: Mütterseelsorge und Mütterbildung. In 8° str. IV + 96. Freiburg 1917. Herder'sche Verlagshandlung. Cijena M 1'50.

Društvo „Das erzbischöfliche Missionsinstitut in Freiburg i Br.“ kao crkvena centrala za priređivanje pučkih misija protegnulo je svoj rad i na književno polje. Odlučilo je izdavati brošure bogoslovsko-pastoralnoga sadržaja i osnovalo biblioteku pod naslovom „Hirt und Herde“. Ova biblioteka otpočela je već i prvi svezak ugledao je svijetlo. U tom se svesku raspreda pitanje de cura matrum t. j. pitanje kršćanskih matera.

Budući da je ovaj dugotrajan rat u mnogočem promijenio i otešćao dušobrižnički posao i njegovu zadaću i u gradu i na selu, to je od potrebe da se dušobrižniku pruži i prikladna uputa za njega sad u ovim sadanjim prilikama i koje će još nastati poslije rata. Jamačno je pitanje materinstva sada jedno od najvažnijih pitanja i prema tomu se i dušobrižnički rad na to pitanje mora osvrtni. U današnjim pastoralkama nije običaj bio ovo pitanje napose spominjati, potanko obrađivati, a eto sada se nalazi sva ta grada jedinstveno porredana, popunjena i prema današnjim prilikama sistematski obrađena. U kratkim i jasnim potezima riše učeni pisac ponajprije ono glavno zlo, naime rasulo katoliče ženitbe i obitelji, iz kojega zla potekoše one štetne posljedice, što ih opažamo u religioznom životu širokih narodnih slojeva, pa odatle izvodi zaključak, da je za budućnost najpotrebitije posvetiti posebnu skrb roditeljima. Ovu misao primjenjuje pisac u prvom redu na matere. Govori, od kolike su koristi „društva